

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 18. Accessit mater. Sui parentes obliuiscuntur filiorum causâ, quod Salomon execrabatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

Apo. 10. v. l'em legimus de D. Ioan. & Caritas ta- Exod. 26. bernacti, voluit Deus sibi iniucem ita strictè Tract. 8. copulari, vt si vnam attraxeris, alia necessariò Num. 168. subsequi deberet de quibus altàs.

**§. 18. Accessit mater. Sui parentes obliuiscuntur filiorum causa, quod Salomon ex-
crabatur.**

NOta tertio cum D. Ambros. quòd eo tempore quo dicitur mater illa Christum accessisse: *Accessit mater.* intelligi debeat, quòd accessit pro filiis rogatura: quia sicut in illis parentum amor inardescit, ita ad filios omnia eorum desideria, sollicitudines, actiones, vota que dirigitur. Hoc in historia Euangelica notari, nempe, quòd sæpè Christum accellerint parentes, ac semper pro filiis supplicatum. Regulus ita timens periculum filij sui: totus anxius cucurrit ad Christum: *Domine descende p'ius quam moriar filius meus.* Princeps Synagoga pro filia moribunda, imò mortua Dominum supplicat: *Filia mea modo defuncta est, sed veni, &c.* Parens eius filius lunaticus erat ad Christi pedes pronouit: *Miserere filio meo: quia lunaticus est.* Alius pro filio à demone arreptio intercedit. Quam diligens, quam humilis, quam constans Christi subsidium implorat mulier Chanaanica: *Miserere mei, fili Dauid, filia mea male à demone vexatur.* Mulieris huius precos, spem, timorem perpende, quæ filia à demone vexata, petit sibi fieri misericordiam: afflictione quippè mater torquebatur grauiori, dum filiam videt à demone discruciat, quam ipsa filia durum tormentum à diabolo patiebatur. Cum hæc ita fiat, nec filium, nec filiam intuentes, pro parentibus intercedentem, aut de eorum salute sollicitum. Percurre diligenter totam historiam Euangelicam. Vnicum offendo, qui vocatus à Christo parentis sui defuncti curam gerere videbatur aliqualem. Sequar te Domine, sed permite me p'iuuare. Et sepelire patrem meum. Ita hoc est quòd post pusillum rogabunt, & querent, & ne dicam vobis filij vestri procutabunt, qua vos ratione terra mansabunt: agere, & dare, quibus vestris terram iniciant oculis, irritationes, contemptum, inobedientiam, molestias, et diuinam rebellionem, &c. Quis quarit D. Chryf. magnam illum Heli interemit sacerdotem, totius populi Israelitici præsidem, de quo eius translatione sic sacra pagina testatur: *Erat senex honorabilis, & ipse iudicauit in Israel viginti annis sine querela, nisi satis faciendi illicitis fi-*

horum voluptatibus desiderium, & quòd illos conturbare noluerit, ac pro inhonesta cum mulieribus conuersatio e castigare?
Quibus non afflictionibus Patrem suum Iacob filij vndecim attulerit: ne i Semel quidem eorum duo, patrem summo vix edixerunt in vrbe iachimorum exposuerunt, iterum coierunt, vt omnem ei auferrent ansam voluptatis & quasi vitam abstulerunt, patrato in fratrem suum Ioseph scelere nefandissimo sic vt totus diceret, conuersatus: *Descendam lugens in infernum.* Infernum vocat ipsum sepulchrum. Ad quas eum rededit angustias, suspiria, anxietates, Vna vnica illi filia? Quamto maiore patrum pectus Dauidis, restitutus filius Absalon lanciabat, dura eum regia pellit Palatio, eia cogit excedere non equitem, pe sed peccem? fugit Pater, plorat i ater, apud operit lugens Pater; ipse filius Patrem plus quam omnes, irruat, nuntia, familiam inuolurat, viros, stupete Superi, lacrimas spectante populo, turpiter violat incestuosus. Hunc præcellerat Ammon Dauidis filia, fororis Absalonis T i amar oppressor exorandus. Quis color, quis gemitus, quem ment sacrebitas Dauidi, vt hæc audiuit? Quis exprimat quo cruciatu Ihaas & Rebecca o' geminos illos Esau & Iacob vulnerabatur, dum Esau Iacobum odio persequitur inimicitali? Quinimo, & anequam nati, quanto matrem vterum dolore confecerint, dum adhuc illo conculsi angustio cœcoque carcere collidebantur, vt ipsa pia mulier anxia querebatur: *Si sic mihi futurum erit, quid necesse fuit concipere?* Fias quotidie patrem ore querelas audimus, qui postquam tam inefficenter Deo pro sobole supplicarunt, eos sibi futuros consilio, baculum senectutis, ac lumen sperantes oculorum, eosdem postmodum fuit senectutis, sentiant contemptores, hono is sui gladium, erucam voluptatum, vitam pellem, ac tristitiam ingemiscunt: *Si sic mihi futurum erit, quid necesse fuit concipere,* parere, alere, fouere filios ingratosissimos: x hac ratione credo magni vatis Eliæ descendisse prepositionem. Frequens transibat Sumam, quem hospitio hberaliter exiciebat *Mulier magna* hoc nomine à Spiritu dei orata. Illo descendens Eliens, ne vide. etur tanto beneficio inhumanus, per famulum suum Giezi ij mandauit, quid ei posset in gratiarum repedere actionem. Responder Giezi: *Ne queras, filium non habet, & var eius senex est.* Omnibus in aperto est, quòd mulier, diues, principalis, iuncta matrimonio, sterilibus nihil possit exoptare, nisi filios. Obiicies: fieri ne potuit, vt hoc nouerit discipulus, quòd præceptor ignorabat? Ius discipulo nouerat Magister?

ne intelligebat; mulieres decere prudentiores nihil minus quam filios debere desiderare: qui parentibus sint cunctis, oris, spina, quibus mille modis eorum viscera dure compunguntur. Illi sunt, qui totam parentum ad se trahunt sollicitudinem, ut huius filij matris, qui proprij obliu emolumentum, tota pro filijs intenta flagitat, ut est mundi praxis ordinaria. Hae de causa non semel nominat Damid filios nouellas oliuarum: *Sily ius sicut nouelle oliuarum. Quorum filij sicut nouelle plantationes.* Vires oliuam senescentem, cui exesa languet medulla, nidus est busonum, ser, entum, aspidum, aliorumque animalium inmundorum, arescentibus ramis. Quid oliuae deest? unde languet, arescit, deficit? Vides circumquaque pollulantibus nouellas, quarum vnaquaque sit inuita pini, vilitate soliorum oliua gratissima: ex altera vero folium explicatum mire iucundum. Non est quod miretur oliuam arescentem, languescentem, totam namque suis virtutem sibi attrahunt germinantes nouelle, ipsa quoque sui obliu, eam ad illas transmittit. Quot tales in hoc mundo cernimus oliuas? Quot patres Dei suique immemores, pauperum, legio Evangelicae obliu toti filijs suis succurrunt? Illi suorum sunt dux ac scopus actionum: *Hi duo filij mei ait haec mater: ille meus iuuenis, inquit pater, quem opto promotum ad dignitatem; haec mea filia, quam diuini desidero inuicem videte matrimonio. Quis animus, dum instamur? Si constituerit, si doleant? Si illis possunt opulentum acquirere beneficium.*

Sapius in patribus aduertit, quod de Moysse legimus, qui dum non vult vel minimam partem carnis filiorum suorum tangere, vitam suam periculo exponit manifesto. Profecto in Aegyptum apparet illi nudo gladio terribilis Angelus, necem intentat, quod suorum timens salutem filiorum, nec eorum fesse sustinens lachrimas, eos circumcidere minime auscibat; Dei praeceptis inobediens, et salutem, voluptatique consulere filiorum: *In diuersorio occurrit ei Dominus, et volebat occidere eum. Quoties hoc accidit? Audite Salomonem, post immensas congestas regni diuitias pro filijs suis regni hereditibus, melius Eccl. 1. 18. p. istmodum sapientem: Detesta ius sum omnem indultam meam, quae sub sole facta est sine laboranti habiturus heredem post me, quem ignoro vtrum sapiens, an stultus futurus sit. Et dominabitur in laboribus meis, quibus desudavi et sollicitus fui. Et est quidquam tam vanum? Vnde cessamus, remouimusque cor meum ultra laborare sub sole, &c. Nihil est hic non magno opere con-*

randum, ubi ad vinum exprimit auxilium ac inquietam parentum pro filijs sollicitudinem: unde quaerit: *Et est quidquam tam vanum? Quid enim ego scio, num stultus, num prudens futurus sit? Si stultus, nihil ei sufficit, & stulto diuitias relinquere, est gladium dare iurioso, quo se miser intremat. Si prudens ac sapiens, paucis contentus viuet, &c.*

Hoc utebatur argumento Phocion cuius Atheniensis; speculum ut virtutis, ita & sapientiae: qui cum ratione dignitatum, qua obibat primarias, plurimas sibi posset opes cumulare, abstinent tamen asserens vite suae transigendae sufficere vicium agellum, quem possidebat; Vnde apud Graecos nomen obinuit, ut *ἄφρων* latine: *Homo frugi* diceretur. quo nomine Spiritus S. utitur in nostra vulgata lectione: *Homo frugi.* Id est, homo modestus, compositus, moderatus. De hac virtute sic commendabatur, ut praecipuorum Principum ad se traheret oculos, qui omnes ei plurima auri pondera deferebant, illa tamen semper repellebat, respon. deus se illis non indigere, sibi que plus satis esse, quae possidebat. Philippus Rex Macedoniae Alexandri magni pater, immensa illi auri argenteique misit talenta, dato praeepto legati, illi dicerent, si sibi illa accipere renueter, filijs saltem suis his confereret. Accedunt legati domum Phocionis, offerunt talenta, Respondet ille: sibi his opus non esse, nec ea velle: replicarunt legati, ad minus ea filijs suis leganda susciperet, suadet enim paternae de filijs cura, illis non deserere seruum omnium iudigos. Quibus Phocion autem planè respondet sententia, quam semper optatem in ore haberent parentes: *Si mei similes erunt idem hic agellus illos alet, qui me ad hanc dignitatem perduxit. Sin dissimiles sunt futuri, nolo meum in eis, illorum ali augurique luxuriam.* O parentum vota filios ad altera promouendi! O sapientissimum Ioseph, qui fratribus ad se in Aegypto accedentibus, ubi prorege rerumque Dominus imperabat, hoc de se in mandatis, eos inter roganti Pharaoni, vnde essent, ac cuius dignitatis, responderent: *Viri pastores sumus, serui tui, ab infantia nostra, usque in praesens. Hoc statu pastorum alacres viuimus, nec plura requirimus. Eo modo intantam creuere multitudinem.*

O quam bene diuitem filium moriens resignantes, & quam illi salutes diuitis, si de illa disponeres, sicut prudentissimus Tobias, cui hoc primum curae erat, ut filius suus Deum timeret, eius mandata seruet, cor seruet, Diuinam cognosceret maiestatem, pauperes diligeret:

Eccl. 1. 18. p. 22.

Eccl. 31. 19. III. Exem- plum

PHO.

Genes. 46. 34.

204 **206.** *Omnibus de his visis tunc in mente habeto Deum, & cense, ne aliquando peccato confitias. Cumque illi multa de his persuasisset, adiungit: modica tibi relinquo bona; quibus viuas, nominatum autem quoddam debitum viri hoi. oraty Gabeli. O quid non possunt in filios parentes, qui cum teneret fuit plantula, minimo illos valent negotio. recta in viam salutis diuigere. nondum obduratos.*

D. Aug. *Laudat Dominum D. Aug. quod ea sit mater in lucem editus, cuius hanc erant prima vota, la-chrima. p. eces, non vi diues, sed vt bonus euaderet: Misisti manum tuam de alto, & erigisti animam meam, cum pro me ploraret ad te mater mea, fidelis tua, amplius, quam steni matres corporea su-nera. De patre acerbe conqueritur, cuius prima erat sollicitudo vt filius videret. nobilis, sanus; mundi seruus, sagax: Cum interea non sa. ageret id in pater meus, qualis crescerem tibi, aut quam castus essem, dummodo essem discretus, aut desuper positis a cultura tua Deum. Eadem ratio inuehitur acriter D. Chrylost. in tales, & eiuudem rationes possemus multis parentibus proponere in-uectivas. Deinde sic illos redarguit: Perquam in-gram & indignum est, si filium tuum ad Regnam Regem introducens, vt ipsum familiarissimum Regis, charissimum Regi, charissimumque constituas, cum in factis, & p. eris, cum in aqua moliris, nihil penitus, dum id quaris, omittens, aut subto fugiens, non sumptus, non pericula, non incommoda, non mor-tem, fam, cae. stis vero milia, celestiumque mu-nerum optone propalata, non dolias, si x remum fortauit locum, sique omnium nouissimus. Re-sponde mihi, quae filium tuum, tabulam rasam, docuisti? Num illi persuasisti vt aduersa animo perferret patienti, & nisi calumniantibus indul-geret, c. ipsaque temiteret, certo sciret se con-demnandum? Vt humilitatem sectaretur, super-bos enim a Deo ad infima tartara detruendos? Cautus videret, flammam quae ppe i. extinguibiles Deum luxuriosus prapatalis supplicium? Oppo-sita omnia: Fortasse ne in quidam (ait) quamam ista sunt, nosti.*

Lib. 2. Co. *id in pater meus, qualis crescerem tibi, aut quam castus essem, dummodo essem discretus, aut desuper positis a cultura tua Deum. Eadem ratio inuehitur acriter D. Chrylost. in tales, & eiuudem rationes possemus multis parentibus proponere in-uectivas. Deinde sic illos redarguit: Perquam in-gram & indignum est, si filium tuum ad Regnam Regem introducens, vt ipsum familiarissimum Regis, charissimum Regi, charissimumque constituas, cum in factis, & p. eris, cum in aqua moliris, nihil penitus, dum id quaris, omittens, aut subto fugiens, non sumptus, non pericula, non incommoda, non mor-tem, fam, cae. stis vero milia, celestiumque mu-nerum optone propalata, non dolias, si x remum fortauit locum, sique omnium nouissimus. Re-sponde mihi, quae filium tuum, tabulam rasam, docuisti? Num illi persuasisti vt aduersa animo perferret patienti, & nisi calumniantibus indul-geret, c. ipsaque temiteret, certo sciret se con-demnandum? Vt humilitatem sectaretur, super-bos enim a Deo ad infima tartara detruendos? Cautus videret, flammam quae ppe i. extinguibiles Deum luxuriosus prapatalis supplicium? Oppo-sita omnia: Fortasse ne in quidam (ait) quamam ista sunt, nosti.*

Lib. 2. Co. *id in pater meus, qualis crescerem tibi, aut quam castus essem, dummodo essem discretus, aut desuper positis a cultura tua Deum. Eadem ratio inuehitur acriter D. Chrylost. in tales, & eiuudem rationes possemus multis parentibus proponere in-uectivas. Deinde sic illos redarguit: Perquam in-gram & indignum est, si filium tuum ad Regnam Regem introducens, vt ipsum familiarissimum Regis, charissimum Regi, charissimumque constituas, cum in factis, & p. eris, cum in aqua moliris, nihil penitus, dum id quaris, omittens, aut subto fugiens, non sumptus, non pericula, non incommoda, non mor-tem, fam, cae. stis vero milia, celestiumque mu-nerum optone propalata, non dolias, si x remum fortauit locum, sique omnium nouissimus. Re-sponde mihi, quae filium tuum, tabulam rasam, docuisti? Num illi persuasisti vt aduersa animo perferret patienti, & nisi calumniantibus indul-geret, c. ipsaque temiteret, certo sciret se con-demnandum? Vt humilitatem sectaretur, super-bos enim a Deo ad infima tartara detruendos? Cautus videret, flammam quae ppe i. extinguibiles Deum luxuriosus prapatalis supplicium? Oppo-sita omnia: Fortasse ne in quidam (ait) quamam ista sunt, nosti.*

Lib. 2. Co. *id in pater meus, qualis crescerem tibi, aut quam castus essem, dummodo essem discretus, aut desuper positis a cultura tua Deum. Eadem ratio inuehitur acriter D. Chrylost. in tales, & eiuudem rationes possemus multis parentibus proponere in-uectivas. Deinde sic illos redarguit: Perquam in-gram & indignum est, si filium tuum ad Regnam Regem introducens, vt ipsum familiarissimum Regis, charissimum Regi, charissimumque constituas, cum in factis, & p. eris, cum in aqua moliris, nihil penitus, dum id quaris, omittens, aut subto fugiens, non sumptus, non pericula, non incommoda, non mor-tem, fam, cae. stis vero milia, celestiumque mu-nerum optone propalata, non dolias, si x remum fortauit locum, sique omnium nouissimus. Re-sponde mihi, quae filium tuum, tabulam rasam, docuisti? Num illi persuasisti vt aduersa animo perferret patienti, & nisi calumniantibus indul-geret, c. ipsaque temiteret, certo sciret se con-demnandum? Vt humilitatem sectaretur, super-bos enim a Deo ad infima tartara detruendos? Cautus videret, flammam quae ppe i. extinguibiles Deum luxuriosus prapatalis supplicium? Oppo-sita omnia: Fortasse ne in quidam (ait) quamam ista sunt, nosti.*

§. 19. Nescitis &c. Superbia vitium stultum, homini alienum, ut ale campanis, Deo ex-erabile.

30 **C**onuersus Dominus ad discipulos ait: *Nescis quid petaris, Domine, si te mater ro-gat, vt quid discipulis respondes? Quia no-verat (teste D. Hieron.) matrem ad hoc a filius persuasam. Non est qui Deo falsa imponat, nec*

laqueos parat; ipse quippe renos perscrutatur, o-culta reuelat, nouit abscondita tenebrarum, in-trinsecus cordis tui recessus manifestat. A slerie spiri-tus S. tanta salomon. m a Deo dotatum sapien-tia vt parum esset, quod plantas herbalesque nosset oculis patiens, sed & Virtutes radicem, & qua-cumque sunt absconsa & imprausa didicit. Si salo-monem interroges, quis eum hanc omnia docuerit. Respondet: *Omnium artifex docuit me sapien-tia. Si igitur diuina sapi-entia, eius potuit inuelle-ctum illuminare, vt nedum videret herbas & plantas, de foris patulas, sed & ingenij acuminē eandem caperet absconditas radices, vnde illa germinant; quanto potiori iure ipsa Diuina sapientia hoc valebit ingenij acuminē, quae parum erat, quod actus exteriore, & matris videbat gestus, sed & penetrabat vsque ad intimas cordis ur-bras, vnde illi enascebantur, ex affectu videlicet ambitioso pro filijs, videbat quoque, quibus in hac petitione subdolis technis vterentur. Ipsum lo-quentem Deum audiamus: *Putasne Deus e victi-no ego sum, dicit Dominus, & non Deus de longe? si oculi habitur vir in absconditis, & ego non vide-bo eum, dicit Dominus? Numquid non caelum & terram ego impleo.**

Quis dicat, mea sententiā, quod fidem signet Gentilium de Lynceo, quo D. Hieron. eodem conuincit, ex eo quod multa crederent impossi-bila, quae S. Evangelium de Christo praedicat, cum ita sit, quod talia multa similia, hominibus adhuc in hac vita digentibus adhiberent adula-tores. Erat autem hic Lynceus vnus ex illis Ar-gonautis, de quibus Valerius Flaccus qui tam per-typhici valebat visu, vt caelum contuens, nubibus o-ductum eodem obtutu ipsas penetraret nubes, I-stellaeque cerneret occultas: ac terram alpi-ciens, digi. ofcetet distita centum triginta mil-liaribus Gallicis, id est quadraginta tribus noita-ribus horarijs, & existens in Lybia, ex moue quodam detegeret ipsam Carthaginem, eiusque naualem classem in portu, cuius naues singulas numeraret. Hoc singulare de eo refertur (ait D. Hieron.) quod oculis parietes penetraret, & clare dignosceret quae ijs abscondebantur. Hoc, licet fabulam, credebatur infideles de mero homine, quae to magis haec sunt de Christo credenda, qui & homo, & verus Deus est, qui vt talis omnia cognoscit, illisque omnibus intus adest, quae esse habent, corpori tuo, animae tuae, tuique cor-dis penetrabilibus. Omnia videt, cognoscit omnia, Etilis penetrat vniuersa: *Non est quidquam absconditum ab oculis eius. A seculo, & vsque in saeculum Hic respicit. Discretor cogitationum, & intencionum 11. corat.*